

Pražská plynárenská, a.s. Národní 37 110 00 Praha 1 – Nové Město

Žadatel:

Mgr. Et Mgr. Jakub Michálek

dat. narození: 6.2.1989

bytem: Bořivojova 108, Praha 3

ČÍSLO JEDNACÍ 03/2020 VYŘIZUJE/LINKA Mgr. Eliška Piklová, Ph.D. MÍSTO/DATUM V Praze dne 10.3.2020

DATOVOU SCHRÁNKOU: 4memzkm

ROZHODNUTÍ o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací

Pražská plynárenská, a.s. (dále jen "**povinný subjekt**"), příslušná jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "**zákon č. 106/1999 Sb.**"), rozhodla o žádosti o poskytnutí informací ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., takto:

Žádost pana Mgr. Et Mgr. Jakuba Michálka, dat. narození 6.2.1989, bytem Bořivojova 108, Praha 3 (dále jen "**žadatel**"), ze dne 20.4.2019, o poskytnutí informací, se v rozsahu:

- I. Rozpis všech nákladů vzniklých v roce 2017 v koncernu Pražská plynárenská, a.s. ve prospěch Ing. Pavla Janečka (např. odměna a podíl na zisku v Pražské plynárenské, a.s. a v jí ovládaných obchodních společností, plnění z uzavřených smluv apod.),
- II. Seznam dalších výhod poskytnutých Ing. Pavlu Janečkovi jako je bezplatné užívání automobilu, telefonu, bytu, příspěvek na dovolenou apod. u každé položky seznamu

- prosím uveďte náklady společnosti na zajištění výhody v roce 2017 nebo na její pořízení a dále třídu či jinou specifikaci kvality výrobku či služby,
- III. Seznam destinací pracovních cest Ing. Pavla Janečka v roce 2017 s uvedením data pracovní cesty a účelu,
- IV. Seznam účetních případů týkajících se zajištění reklamy (např. mediální, PR služby, inzerce) ve prospěch koncernu Pražská plynárenská, a.s. v roce 2017 s uvedením zprostředkovatele (mediální či reklamní agentury) a média, ve kterém byla reklama publikována, nákladů na tuto reklamu,
- **V.** dokumentace zaměstnaneckých voleb koncernu do dozorčí rady Pražské plynárenské, a.s., zejména protokol o výsledku voleb, seznam návrhů s uvedením toho, kdo návrh kandidáta předložil, počet hlasujících a hlasy pro jednotlivé kandidáty, složení volební komise,

odmítá.

Odůvodnění rozhodnutí:

1. K odmítnutí žádosti v bodech I. až III.:

Ve smyslu § 8a zákona č. 106/1999 Sb. (InfZ) poskytne povinný subjekt žadateli informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje jen v souladu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu.

Dotčená fyzická osoba, Ing. Pavel Janeček, předseda představenstva povinného subjektu, byl v souladu judikaturou a metodickými pokyny osloven a požádán o vyjádření k žádosti a k možnosti poskytnutí informací vztahujících se k jeho osobě. Souhlas s poskytnutí požadovaných informací z jeho strany dán nebyl.

* * *

Ze strany povinného subjektu byl proveden **test proporcionality** ve vztahu k tomu, které z práv má v daném případě převážit – zda právo na ochranu soukromí fyzické osoby a jejích osobních údajů, či právo na informace.

Nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1378/16 definoval **kumulativní** podmínky aplikace ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím pro případy vyžádání informací o platových (mzdových) poměrech fyzických osob následovně:

- i. účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu,
- ii. informace samotná se týká veřejného zájmu,
- iii. žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. "společenského hlídacího psa",
- iv. informace existuje a je dostupná (splnění této podmínky povinný subjekt nezpochybňuje).

S ohledem na obsah a uvedený účel žádosti dle povinného subjektu nedošlo ke splnění podmínek umožňujících poskytnutí požadovaných informací o odměnách a souvisejících poměrech fyzické osoby, popsaných nálezem Ústavního soudu ČR IV. ÚS 1378/16 a potvrzených například nálezem Ústavního soudu ČR IV. ÚS 1200/16.

Konkrétně dle povinného subjektu nebyly splněny podmínky ad i., ii. a iii. Podrobnější a souhrnné zdůvodnění k tomuto následuje v rámci následujících odstavců.

* * *

Mzdové náklady povinného subjektu, ani náklady na odměny členů orgánů, nejsou veřejnými prostředky, a to ze dvou důvodů:

- a. Povinný subjekt je vysoce ziskovým podnikatelským subjektem a odměny členům orgánů jsou vypláceny z prostředků získaných jeho podnikáním, nikoli z veřejných zdrojů.
- b. Podřazení platů, mezd a odměn pod kategorii veřejných prostředků zpochybnil přesvědčivě prof. Aleš Gerloch ve svém příspěvku, který jako *amicus curiae* poskytl Ústavnímu soudu do odůvodnění nálezu sp. zn. IV. ÚS 1378/16. Ústavní soud v bodě 61 odůvodnění uvedeného nálezu konstatuje, že "s argumentací profesora Aleše Gerlocha souhlasí".

Pokud jde o **přispění k diskusi o věcech veřejného zájmu** a odkaz na informace uvedené v článku na internetu vydaném webem Echo24 s názvem "*Praxe v Pražské plynárenské za éry Krnáčové: Objednávky celkově za miliony bez výběrového řízení"* – **článek zmiňovaný žadatelem se většiny informací, jež žadatel žádá, vůbec netýká**.

Povinný subjekt přináší hlavnímu městu Praze každoročně vysokou dividendu a celkové náklady na odměny členům orgánů povinného subjektu navíc v období, jehož se žádost týká, klesly.

V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 55/2012, pokud žadatel žádá informace o finančních prostředcích poskytovaných fyzickým osobám, **měl by tvrdit a doložit konkrétní pochybnosti o tom, zda v souvislosti s odměňováním dotčených osob jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně**. Povinnému subjektu byla v nedávné době poskytnuta externí analýza renomované společnosti s mezinárodním zázemím, jež posoudila odměňování v povinném subjektu a shledala je jako standardní. Není tudíž odůvodněn žádný zvýšený veřejný zájem na zkoumání odměn v povinném subjektu.

Je tak třeba **odmítnout propojení s žadatelem zmiňovanou** "**veřejnou diskusí**" a zároveň zdůraznit, že neexistují konkrétní pochybnosti o hospodárnosti při odměňování členů představenstva, které vyžaduje judikatura Nejvyššího správního soudu.

* * *

Pokud jde o to, zda se informace samotná týká veřejného zájmu – jakkoli povinný subjekt rozumí požadavku Pirátské strany na transparentnost ve veřejném životě, jedná se stále pouze o prostředek, nikoli o cíl či o předmět veřejného zájmu.

V tomto směru je třeba rozlišovat mezi veřejnou diskusí o věcech veřejného zájmu na straně jedné a diskusí vedenou na veřejnosti na straně druhé. Pokud si někteří politici přes média sdělují své protichůdné názory na poměry v povinném subjektu, neznamená to ještě automaticky, že se z daného tématu stala veřejná diskuse o věcech veřejného zájmu. Ani to neznamená, že by bylo v pořádku, aby jeden ze zúčastněných atakoval povinný subjekt a jeho představitele s využitím zákona o svobodném přístupu k informacím.

V této souvislosti je rovněž třeba upozornit na skutečnost, kterou ostatně sám žadatel potvrzuje, a sice že je prominentním členem Pirátské strany. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku sp. zn. 8 As 12/2015 uvedl, že pokud by v konkrétním případě žádost měla za cíl poškodit osobu, jíž se informace týká (např. ji šikanovat, vydírat, vyprovokovat vůči ní nenávist apod.), bylo by možné předmětné informace odepřít na základě principu zákazu zneužití práva.

S ohledem na politické reálie, tj. skutečnosti obecně známé, se pak jeví jako plausibilní teorie, že žadatel mohl vyžádat informace za jiným účelem, než k jakému směřuje zákon o svobodném přístupu k informacím. Jak koneckonců dokazuje řada zveřejněných článků, jedná se o politické téma, na němž může být žadatel jako politik osobně zainteresován. Pokud by žádost o informace byla podána za účelem prosazování politických cílů (a dostupné informace tomu nasvědčují), nepochybně by se jednalo o zneužití práva, které nemůže požívat právní ochrany.

* * *

Žadatel není společenským hlídacím psem ani neplní úkoly či poslání dozoru veřejnosti. Žadatel je soukromou osobou, která je navíc politicky činná. Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1378/16 je příkladem společenského hlídacího psa nevládní organizace zaměřující pozornost na věci veřejného zájmu, může to být také tisk. Typicky se může jednat například o organizaci Transparency International. Výčet sice není konečný, je ale evidentní, že se má jednat o subjekty nacházející se vně politických struktur, tj. o subjekty nezávislé a nestranné. To však neplatí u žadatele. Ten dovozuje svou úlohu dozoru veřejnosti ze svého postavení poslance a člena Pirátské strany. Nicméně funkce poslance Parlamentu České republiky z něj činí primárně objekt, nikoli subjekt veřejné kontroly. V žádném případě pak není nezávislý, neboť je prominentním členem politické strany.

* * *

Dále je třeba zdůraznit, že požadované informace rovněž patří k soukromým osobním údajům dotčené fyzické osoby (Ing. Pavla Janečka). Princip ochrany těchto údajů je obsažen v zákoně o ochraně osobních údajů, přičemž tento byl dále posílen nařízením č. 2016/679/EU (GDPR). Nadto jsou tyto soukromé údaje chráněny jako ústavní právo článkem 10 Listiny základních práv a svobod,

tak evropskou Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (článek 8). K prolomení této právní ochrany nejsou v posuzovaném případě splněny podmínky.

Vše výše uvedené souvisí s **ústavněprávní problematikou**, která je sporům o poskytování informací týkajících se údajů o soukromí fyzických osob inherentní. Na tomto místě znovu odkazujeme na vyčerpávající odůvodnění nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 1378/16, a to včetně analýzy prof. Aleše Gerlocha, se kterou se Ústavní soud výslovně ztotožnil.

Z analýzy plyne závěr, že není správná deformace pojetí práva na informace dle článku 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod směrem v tom smyslu, že konstituuje právo na informaci od kohokoli o čemkoli. Článek 17 je totiž primárně zaměřen na svobodu projevu. Právo na informace, jak jej vykonává žadatel, má tak oporu pouze v právu jednoduchém, konkrétně v zákoně č. 106/1999 Sb. Tento závěr je zásadní, neboť proti tomuto zákonnému právu stojí jednoznačně ústavní právo na ochranu osobnosti a jejího soukromí podle článku 10 Listiny. I z hlediska poměru právní síly proti sobě stojících pravidel tedy převažuje ochrana soukromí.

Povinný subjekt by v případě vyhovění žádosti porušil právo na ochranu soukromého života dotčené fyzické osoby, která se zveřejněním výše svých odměn a souvisejících informací neposkytla souhlas, naopak jejich vydání odmítla. Povinný subjekt je tak i v souladu s nálezem Ústavního soudu č. IV. ÚS 1378/16 povinen poměřit právo na informace ve veřejném zájmu s právem na ochranu soukromého života, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu. Povinný subjekt v této souvislosti odkazuje na podstatu testu proporcionality, tj. na povinnost zachovat maximum možného z obou práv, v projednávaném případě jde o právo na informace ve veřejném zájmu a právo na zachování soukromí. V příkrém rozporu s právě uvedeným by pak bylo aplikovat test proporcionality tak, že dojde k vyloučení práva na soukromí ve prospěch veřejného zájmu, tím, že se poskytnou informace, které žadatel žádá. Totiž účelem InfZ a jeho ustanovení § 8b není poskytovat informace o konkrétních osobách, ale prostřednictvím tohoto ustanovení zajistit kontrolu veřejnosti při nakládání s veřejnými prostředky.

Otázkou tedy je, zdali poskytnutí těchto zcela konkrétních informací o konkrétních lidech a jejich odměnách či dalších poměrech naplní účel InfZ. Žadatel se domáhá informací o profesionálním managementu povinného subjektu, který řídí společnost vystavenou plné soutěži na trhu obchodování s plynem. Taková informace dle povinného subjektu neumožní žadateli si učinit představu o jeho hospodaření, když bude znát pouze konkrétní odměnu či další poměry jednoho konkrétního člena představenstva, aniž by znal např. jeho pracovní nasazení a skutečné vytížení a reálné provádění obchodního vedení. Žadatel si nemůže z informací, které žádá, dovodit závěr ohledně hospodárnosti při nakládání s jakýmikoli prostředky. Takové informace lze získat z anonymizovaných a celkových údajů o platových poměrech obsažených ve výročních zprávách. Jedině takový postup umožní povinnému subjektu chovat se v souladu s uvedeným testem proporcionality a splnit tak svoji povinnost zachování spravedlivé rovnováhy mezi kolidujícím veřejným zájmem, pokud by však existoval, a právem na ochranu soukromí.

* * *

Shrneme-li výše uvedené, poskytnutí žadatelem požadovaných informací by bylo v rozporu se zákonnou ochranou soukromí dotčené fyzické osoby, které i InfZ chrání ustanovením § 8a a které je dále chráněno zvláštními právními předpisy včetně nařízení EU, když dotčená fyzická osoba neposkytla se zveřejněním informace souhlas, a zásah do práv soukromé fyzické osoby by v případě vyhovění žádosti o informace neobstál v ústavněprávních testech proporcionality a racionality.

Žadatelem specifikovaný účel žádosti nelze považovat za nástroj "společenského hlídacího psa" a požadované informace ani nesouvisejí s veřejným zájmem.

Žadatel z pozice poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky není osobou, která plní roli "společenského hlídacího psa", ale naopak by měla být tato pozice hlídacími psy hlídána.

Pro úplnost povinný subjekt ještě uvádí, že při posouzení naplnění podmínek dle platového nálezu Ústavního soudu byl povinný subjekt dostatečně schopen toto posoudit i bez dodatečné výzvy žadateli k doplnění jeho žádosti. Jak ze samotného textu žádosti a jejího odůvodnění, tak rovněž z obecně známých skutečností, považoval povinný subjekt nesplnění podmínek platového testu za zcela zřejmé. A jak vyplývá i z Metodického doporučení MVČR, není nutné žadatele vyzývat k doplnění podrobností ohledně své osoby nebo účelu žádosti, je-li splnění či nesplnění platového testu zcela zřejmé.

2. K odmítnutí žádosti v bodě IV:

Dle § 9 zákona č. 106/1999 Sb. platí, že pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne.

Povinný subjekt považuje informace o svých dodavatelích a podrobnostech smluvních vztahů za své obchodní tajemství. Uvedené vyplývá i z interního předpisu povinného subjektu, a sice z interní směrnice na ochranu obchodního tajemství, kdy mezi skutečnostmi tvořícími obchodní tajemství specifikuje mimo jiné i:

- a) Seznamy dodavatelů, způsob koupě,
- b) Objem nakupovaného zboží, služeb či stavebních prací,
- c) Výše provize a odměn,
- d) Vzorce a kalkulace výpočtu cen, slev a odměn.

Poskytnutí a potažmo zveřejnění takových informací by mohlo vést ke znevýhodnění povinného subjektu při vyjednávání s dodavateli dotčených služeb (snížení reálných možností pro vyjednání výhodnějších podmínek, pro vyjednávání o ceně apod.). Rovněž by informace mohly být zneužity v rámci konkurenčního boje mezi subjekty působícími na dotčeném trhu, čímž by se povinný subjekt vystavil reálnému riziku nevyžádaných obchodních nabídek ze strany konkurenčních společností a vysoké administrativní zátěže na straně povinného subjektu.

Tuto žádost zároveň považujeme za žádost, která zjevně naplňuje znaky žádosti, jejímž účelem je zneužití práva na poskytnutí informací (povinný subjekt vychází z argumentace v rozhodnutí RS NSS ze dne 22.10.2014, 8 As 55/2012, a usnesení NSS ze dne 27.05.2010, 1 As 70/2008).

Účelem žádosti tak není dle našeho názoru kontrola toku veřejných financí, ale její účel je zcela jiný, navázaný na tržní prostředí.

3. K odmítnutí žádosti v bodě V:

Pokud jde o informace týkající se zaměstnaneckých voleb koncernu do dozorčí rady Pražské plynárenské, a.s., odkazujeme se zčásti na argumentaci o ochraně osobních údajů a soukromí, a zároveň na ochranu obchodního tajemství povinného subjektu.

Dle § 9 zákona č. 106/1999 Sb. platí, že pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne. V rámci již výše zmiňované interní směrnice jsou mezi skutečnostmi tvořícími obchodní tajemství uvedeny mimo jiné i:

- a) Vnitropodniková evidence a administrativa,
- b) Záznamy z jednání.

Dokumentace k zaměstnaneckým volbám má v každém případě charakter interní evidence či záznamů z jednání (např. interní procesy týkající se organizace voleb, protokol o výsledku voleb, složení volební komise).

Pokud jde o požadavek na poskytnutí seznamu návrhů s uvedením toho, kdo návrh kandidáta předložil, počet hlasujících a hlasy pro jednotlivé kandidáty – tomuto požadavku z pohledu povinného subjektu nelze vyhovět jednak opět z důvodu obchodního tajemství, ale zároveň i s ohledem na to, že se v tomto případě jedná o dokumenty obsahující informace dotýkající se již velmi citlivé oblasti soukromí a především o dokumenty, k nimž má i v rámci povinného subjektu přístup jen omezené množství zaměstnanců.

Především však není povinnému subjektu vůbec zřejmé, jakým způsobem by mohly informace týkající se zaměstnaneckých voleb přispět k veřejné diskusi či jak se týkají hospodaření s veřejnými prostředky. Z pohledu povinného subjektu je naopak zřejmé, že tyto informace nijak nemohou k takovému účelu přispět ani sloužit.

Žádost tak z pohledu povinného subjektu sleduje zcela jiný účel a nepochybně by se mohlo jednat o zneužití práva na informace, které nepožívá právní ochrany.

* * *

Shrneme-li vše výše uvedené, pak z pohledu ústavněprávních testů racionality a proporcionality lze konstatovat následující skutečnosti, které způsobují, že žádosti nelze vyhovět:

- a) žadatel a jeho žádost nenaplňují charakteristiky vyžadované dle speciálního ústavního testu proporcionality, zavedeného nálezem Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1378/16,
- b) požadované informace přímo nesouvisí s veřejným zájmem,

- c) je pochybný účel, za jakým žadatel informace žádá, a jedná se o zjevné zneužití práva,
- d) žadatel neplní roli společenského hlídacího psa, naopak je v postavení veřejně činné osoby podílející se na správě veřejných věcí, jejíž činnost by měla být kontrolována,
- e) žadatel může být osobně zainteresován na získání informace s ohledem na své politické cíle,
- f) žadatel má s ohledem na svou politickou angažovanost jiné možnosti, jak se k požadovaným informacím dostat, a to možnosti zákonem regulované, které jej povedou k obezřetnosti před zneužitím práva,
- g) legitimní cíl zájmu žadatele o hospodaření povinného subjektu lze splnit i zkoumáním agregovaných údajů obsažených ve výročních zprávách povinného subjektu dostupných veřejnosti,
- h) v případě poskytnutí žadatelem požadovaných informací povinný subjekt poruší ústavně chráněné právo na ochranu soukromí dotčené fyzické osoby z důvodu nesplnění testu proporcionality,
- i) požadované informace jsou součástí obchodního tajemství povinného subjektu.

Na základě výše uvedeného povinný subjekt žádost žadatele ve smyslu § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. odmítl.

Poučení o odvolání:

Proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací lze podle § 16 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. O odvolání rozhoduje Úřad pro ochranu osobních údajů.

Poučení:

Pokud žadatel s postupem při vyřizování žádosti o informace nesouhlasí, může podle § 16a odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. podat stížnost do 30 dnů od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu. O stížnosti rozhoduje Úřad pro ochranu osobních údajů.

Pražská plynárenská, a.s.

Mgr. Eliška Piklová, Ph.D. Právní odbor